

De korstmossen.

door: H. Sipman en M. Brand.

Omdat het excursiegebied in de epiphytenwoestijn van het Ruhr-gebied ligt, waren de verwachtingen aangaande epiphytische lichenen niet erg hoog gespannen. Bovendien bleek dat het gebied niet rijk was aan oude bomen en bomen met voedselrijke schors. De vondsten waren navenant: alleen *Lecanora conyzaeoides* en *Lepraria incana* worden regelmatig waargenomen. Zelfs *Hypogymnia physodes* was verdwenen op enkele exemplaren dicht bij de grond na.

De terrestrische standplaatsen waren beter, en leverden een respectabel aantal *Cladonia*'s op. Zo zijn alle acht de soorten van de *Cladonia pyxidata*-groep, die in Nederland voorkomen, in het excursiegebied gevonden. Een interessante vondst is ook *Peltigera sjuria*.

Opvallend was het verschil in licheenvegetaties tussen de stuifduinen van de Bergerheide, en de duinen langs de kust op Ameland, die we in het afgelopen voorjaar bezochten. Soorten die op Ameland veelvuldig in open vegetaties op de duinen voorkomen, als *Cladonia tenuis*, *Cl. foliacea* var. *albicornis*, en vooral de daar terrestrisch voorkomende epiphytensoorten, ontbreken bij Bergen (bijna) geheel. Daarentegen komen daar veel voor *Cladonia stricta*, *Cl. bacillaris*, *Cl. crispata*, die langs de kust weinig voorkomen.

Aan epilithen werd weinig aandacht besteed. Enkele soorten werden waargenomen op de ca. 50 jaar oude muur van het klooster te Arcen (nr. 4B van de lijst). Verder werden geen gunstige standplaatsen gevonden.

De gegevens van onderstaande lijst zijn bijeengebracht door M. Brand en H. Sipman, en aangevuld met waarnemingen, door de laatste gedaan op de Bergerheide in mei 1971.

Vindplaatsen:

1. Gelders Kanaal, met eikenhakhout N. ervan.
2. Heide bij het Pikmeeuwenwater, op landgoed "De Hamert".
- 3A. Bergerheide, stuifzand "Witte Berg", buntgrasvegetaties.
- 3B. Bergerheide, stuifzand "Witte Berg", Calluna-heide.
- 4A. Jonge sparren-aanplant 100 m. Z. van het klooster St. Paul bij Arcen.
- 4B. Op muur van het klooster St. Paul bij Arcen.
5. Ravenvennen, op open plekken langs pad door demmenbos.
6. Broekhuizerbroek, elzestobben op verlande rivierbedding.

Opmerkingen.

e- epifytisch.

t- terrestrisch.

s- saxicool.

onderstreept- verzameld en thuis nagedetermineerd.

Korstmossenlijst.

vindplaats no: 1 2 3A 3B 4A 4B 5 6

<i>Buellia punctata</i> (Hoffm.) Massal.	e							
<i>Candelariella aurella</i> (Hoffm.) Zahlbr.								s
<i>C. xanthostigma</i> (Ach.) Lett.	e							
<i>Chaenotheca melanophaea</i> (Ach.) Zwackh.	e							
<i>Cladonia arbuscula</i> (Wallr.) Rabenh.								t
<i>C. bacillaris</i> Nyl.		t	t	t				t
<i>C. ochlorophaea</i> (Flk. ex Sommerf.) Spreng.								t
<i>C. coccifera</i> (L.) Willd.		t	t					
<i>C. coniocraea</i> (Flörke) Spreng.							t	e e
<i>C. conista</i> (Ach.) Robb.							t	
<i>C. conistea</i> (Del.) Asah.							t	
<i>C. crispata</i> (Ach.) Flot.		t	t					
<i>C. cryptochlorophaea</i> Asah.		t	t				t	

1 2 3A 3B 4A 4B 5 6

Cladonia	destricta (Nyl.) Sandst.			<u>t</u>			<u>t</u>
C.	fimbriata (L.) Fr.					<u>t</u>	
C.	floerkeana (Fr.) Sommerf.		<u>t</u>	<u>t</u>			<u>t</u>
C.	foliacea (Huds.) Willd. (= var. alpicornis)			<u>t</u>			
C.	furcata (Huds.) Schrad.						<u>t</u>
C.	glauca Flörke			<u>t</u>		<u>t</u>	
C.	gracilis (L.) Willd.	<u>t</u>	<u>t</u>				<u>t</u>
C.	impera Harm.	<u>t</u>	<u>t</u>	<u>t</u>			<u>t</u>
C.	merochlorophaea Asah.			<u>t</u>			<u>t</u>
C.	cf merochlorophaea Asah., met novochloroph. acid.					<u>t</u>	
C.	mitis Sandst.			<u>t</u>			
C.	pityrea (Flörke) Fr.	<u>t</u>					<u>t</u>
C.	pyxidata (L.) Hoffm.			<u>t</u>			
C.	strepsilis (Ach.) Vain.			<u>t</u>			<u>t</u>
C.	subulata (L.) Wigg.			<u>t</u>	<u>t</u>	<u>t</u>	<u>t</u>
C.	uncialis (L.) Web.			<u>t</u>			<u>t</u>
C.	verticillata (Hoffm.) Schaer. (P+rood)	<u>t</u>	<u>t</u>				<u>t</u>
Cornicularia	aculeata (Schreb.) Ach.			<u>t</u>			<u>t</u>
C.	muricata (Ach.) Ach.			<u>t</u>			
Eypogymnia	physodes (L.) Nyl.	e			e		
Lecanora	conyzaecides Nyl. ex Cromb.	e	e	e	e		e e
L.	dispersa (Pers.) Sommerf.						s
L.	muralis (Schreb.) Rabenh.						s
Lecidea	uliginosa (Schrad.) Ach.			<u>t</u>			
L.	granulosa (Hoffm.) Ach.		<u>t</u>	<u>t</u>			<u>t</u>
Lepraria	incana (L.) Ach.	e					e
Peltigera	spuria (Ach.) D.C.					<u>t</u>	<u>t</u>
Physcia	caesia (Hoffm.) Hampe						s
Stereocaulon	condensatum Hoffm.			<u>t</u>			

Ledenlijst van de Bryologische Werkgroep der K.N.N.V.
per 25 juli 1972.

- G.J. Baaijens, Geeuwenbrug 94, Dwingeloo.
J.J. van Baak, Driemolendrift 22A, Groningen, 050-122638.
Prof. Dr. D. Bakker, Margrietlaan 4, Haren (Gr.).
P. Bakker, Moleneind 55, Kortenhoef, 02150-60067.
Dr. J.J. Barkman, Biologisch Station, Kampsweg 29, Wijster (Dr.)
05936-441; 's avonds 471.
F. Benjaminsen, Mullerweg 23, Eindhoven.
J. Birza, Varenstraat 23, Geldrop, 04903-2987.
L.H. Blom, Joh. Calvijnslaan 36, Amstelveen.
D. de Boer, Lawickse Allee 84, Wageningen, 08370-89111; 83469.
H.D. van Bohemen, Biesboschstraat 13 hs, Amsterdam-Z., 020-735835.
A.J.H. van de Boogaard, Baroniestraat 61, Boxtel.
F. Bos, Berberislaan 101, Winterswijk.
M. Brand, Jaagpad 54, Delft.
meJ. A. van Bremen, Van Reigersbergenstraat 37'', Amsterdam.
G.H.J. Brilleman, p/a Jeugdherberg "De Breklenkamp", Denekamp (Ov).
mw. J.P.E. Brevé-v.d.Wolk, Watersweg 5B, Rotterdam 21,
010-290154.
J.A.F. Cohen Stuart, Planetenlaan 81, Bilthoven.
meJ. M. Dijkstal, Dukatendreef 3, Cuyk (N.Br.).
G. Dirkse, Julianalaan 8, Hoevelaken.
A.J. Dop, Kloveniersburgwal 12, Amsterdam-C.
H.J. en mw. D. During, Vogelzangsteeg 13, Noordlaren (Gr.).
Drs. W.N. en mw. A.C. Ellis, Jisperveldstraat 591, Amsterdam-N,
020-354600; 's avonds 278080.
mw. W.A. Ernste-Beentjes, Claudiagaarde 78, Bussum.
W. Fliervoet, Onyxstraat 33, Nijmegen.
mw. L. Freese, P. Callandlaan 48', Amsterdam-Slotervaart.
J.B.M. Frencken, Joh. Geradtsweg 71, Hilversum, 02150-56622.
W.P. Gosens, Petuniastraat 19, Lent.
Drs. S.R. Gradstein, Lingedijk 86, Tricht-Betuwe. 03455-2889.
H.C. Greven, Gruttolaan 29, Maartensdijk (U.), 03461-2027.
Drs. M.C. Groenhart, dépendance Hugel de Vries Laboratorium,
Sarphatistraat 221, Amsterdam.

- S. Groenhuijzen, Achillesstraat 10'', Amsterdam-Z, 020-737724.
mw. M. Grolle, Reigerstraat 22, IJpendam.
W. de Groot, Irenestraat 1, Valkenswaard.
Dr. G. Harmsen, Ds. Veenweg 58, De Knipe (Fr.) 05130-8463.
mej. Drs. H. den Held, Jennerstraat 18, Amsterdam-O.
mej. V. Henneman, St. Annestraat 293, Nijmegen.
Drs. J.A. Hoekstra, Dodeweg 26, Leusden (post Amersfoort).
03490-32648.
P. den Houter, Rigelstraat 64, Hilversum.
W.G. de Jong, Bildtsestraat 70, Leeuwarden.
Drs. R.K.J. van Hulst, R.R. 3, London, Ontario, Canada.
tel. A.R. 519, no 471-9984.
mw. Drs. R. Ketner-Oostra, p/a Biologisch Station, Hoorn,
Terschelling.
W. de Kleine, Langendijk 10, Klazienaveen.
J.A.E. de Kleuver, A. van Ostadelaan 42, Kesteren.
P.A. van der Knaap, De Tille 1, Drachten.
Drs. E.C.H. Kolvoort, Arnhemsestraatweg 25B, Velp (Gld.).
mw. P.C. Koopman, T. van Serooskerkenweg 34'', Amsterdam-Z:
M.J.H. Kortselius, Rembrandtstraat 4, Zaltbommel.
D.J.W. Kreulen, "De Walbosch", Amersfoortseweg 91, Doorn.
03430-3121.
W. Labeij, Acaciastraat 21, Eindhoven, 040-511414.
J. Landwehr, G. Aelbrechtlaan 95, Amstelveen, 020-413564.
mej. B.L.J. van Leeuwen, Witte Rozenstraat 32, Leiden.
01710-20661.
Chr.G. van Leeuwen, Zwaluwlaan 3, Bilthoven. 030-785022.
J.J. de Lig, Wilhelminastraat 49, Vlaardingén.
mw. A.M.J. van der Linde-Bruynooe, Haagstraat 16,
Alkmaar-Hoefplan.
Dr. G. Londo, Proeftuin 13, Scherpenzeel (Gld.).
W. Loode, Kievitlaan 31, Maartensdijk (U.), 03461-1940.
C.H. van Looij, "t Oppertje", Norelbosweg 17, Epe (Gld.).
A. Luitingh, Merellaan 13, Valkenswaard, 04991-2052.
W.A. Luijckenburg, Utrechtsestraatweg 14B, Woerden, 03480-5534.
Dr. E. van der Maarel, Botanisch Laboratorium der Katholieke
Universiteit, Driehuizerweg 200, Nijmegen

- prof. Dr. K. Mägdefrau, Waldstrasse 11, D 8024, Deisenhofen
bei München, Deutschland.
- Dr. W.D. Margadant, "Klein Ginkel", Ginkelseweg 2, Leersum,
03134-379; Bio-historisch Inst., Nieuwe
Gracht 189, Utrecht, 030-331417 tst. 24.
- A.K. Masselink, Hogeweg 7, Dorkwerd post Hoogkerk.
- E.P. Maten, Joh. Bosboomstraat 12, Amersfoort.
- W. van Meggelen, B. van Harenlaan 1185, Schiedam, 010-246277;
kantoor 246980.
- Dr. W. Meijer, Ass. Prof. in Plant Taxonomy, Botany Dept.,
University of Kentucky, College of Arts and Sciences,
Lexington, Kent. 40506, Kentucky, U.S.A.
- H. van Melick, G. Bentinckstraat 10, Eindhoven, 040-65556.
- Drs. J. Mennema, B.S. v.d. Ovelaan 62, Voorschoten, 01717-5902.
- H.T. van der Meulen, Nieuwlandsweg 70, Haren (Gr.).
- P. de Mey, Kapershoek 65, Rotterdam-23, 010-811007.
- mr. L. Montijn, Heemskerklaan 25, Naarden, 02159-32321.
- Dr. F.M. Muller, De Ruyterstraat 64, Ede, 08380-11363.
- J. Mutsers, Levylaan 28, Eindhoven, 040-515303.
- Dr. W. Nagel, Ireneweg 7, Oosterbeek, 08307-4849.
- mw. N.E. Nannenga-Bremekamp, Utrechtsestraatweg 422, Doorwerth.
- G.O. Nijland, Aduardstraat 43, Zetten, 08880-2175.
- mej. A.C.M. Ort, Marxislaan 9, Leiden.
- mej. E. Over, Overtoom 498', Amsterdam 1013.
- H. Oversteegen, Wielewaallaan 10, Son (N.Br.).
- W. Oversteegen, Rustenburghstraat 25, Eindhoven.
- Drs. D.M. Pegtel, Mellenssteeg 37, Haren (Gr.), 050-45069.
- eerw. Br. Remy van Pelt, Schoolstraat 2, Waterslei-Genk, België.
- mw. H. van Pinxteren-Sollevelt, Rembrandtstraat 11, Krimpen
aan de Lek.
- mw. R. Rensen, Gravenstraat 23, Geldrop.
- Th. Reynders, Rijnsichtlaan 40, Bunnik, 03405-1830.
- W. Reynders, Taag 25, Amstelveen. 020- 417490.
- ir. P. Roorda van Eysinga, Rembrandtstraat 5, Oostburg (Z.Vl.),
01170-2023.
- Sr. H. Roos, Calle Roberto Bassas 38-7-1, Barcelona 14, España.
- P. Scheygrond, Dorpsstraat 26, Meeuwen (N.Br.). 04165-338.

- H.J.N. Schoenmakers, Tongeren 13, Boxtel, 04116-2908.
J.H.J. Schröder, Brantwijk 12, Amstelveen, 020-411337.
Drs. J.A. en mw. J.C. Schulp-van Wijngaarden, van Breestraat
134, Amsterdam.
Dr. S. Segal, Pl. Middenlaan 51 sous, Amsterdam, 020-928087.
A.Th.F. Sijbers, Schansertweg 12A, Nijverdal.
H.J.M. Sipman, Mauritsstraat 121, Utrecht.
G. Siteur, H. Boexstraat 26, Eindhoven.
F. Sluimer, Hezer-Enghweg 68, Den Dolder, 030-787326.
J. Smeyers, Kanadezenlaan 44, Kalmthout, België.
mej. E. Smit, Mariaplaats 16, Utrecht.
F. Sollman, De Achtkant 1, Heiloo, 02200-32597.
Drs. H. Strijbosch, Bot. Lab., afd. Geobotanie, Driehuizerweg
200, Nijmegen.
J. van Taanom, prof. Quacklaan 16, Rijswijk, 070-633936 (kantoor)
Bibliotheek van Teyler's Stichting, Damstraat 21, Haarlem.
J. Tonnaer, Geldersedam 19, Den Bosch, 04100-22121, tst. 23
(kantoor).
Dr. A. Touw, Ericalaan 22, Leiderdorp, 01710-40620; Rijksherbari
Schelpenkade 6, Leiden, 01710-30541.
mej. M. Veerkamp, v.d. Hoochstraat 6, Amstelveen, 020-418581.
Jac. Velt, Silenestraat 27, Hilversum, 02150-60144, tst. 08.
mr. W. Vergouw, Eikenlaan 27, Nieuw Loosdrecht, 02158-1002.
B. Vermeulen, Groenestraat 40, Bennekom.
D.A.J. Vogelpoel, I.B. Bakkerlaan 39, k 301, Utrecht 2507.
030-513897.
E.E. van der Voo, Haardijk 16, Linschoten, 03480-3362.
H.G. van der Weijden, Wsseldijk Noord 75, Ouderkerk a.d. Wssel.
ir. S. van der Werf, Vossenweg 18, Bennekom, 08389-5035;
kantoor 08370-6111, tst. 3173.
E. Werner, Petronellaweg 18, Renkum (Gld.).
prof. Dr. V. Westhoff, Siep 5, Groesbeek, 08891-1642.
mw. M. van Wieringen-Groot, Papenvoort 84, Geldrop (N.Br.).
04903-3114.
A. van Wijk, Haselackers 7, Emmen (Dr.).
mw. A. van Wijk-Feige, Amersfoortsestraatweg 45, Bussum,
02159-13598.

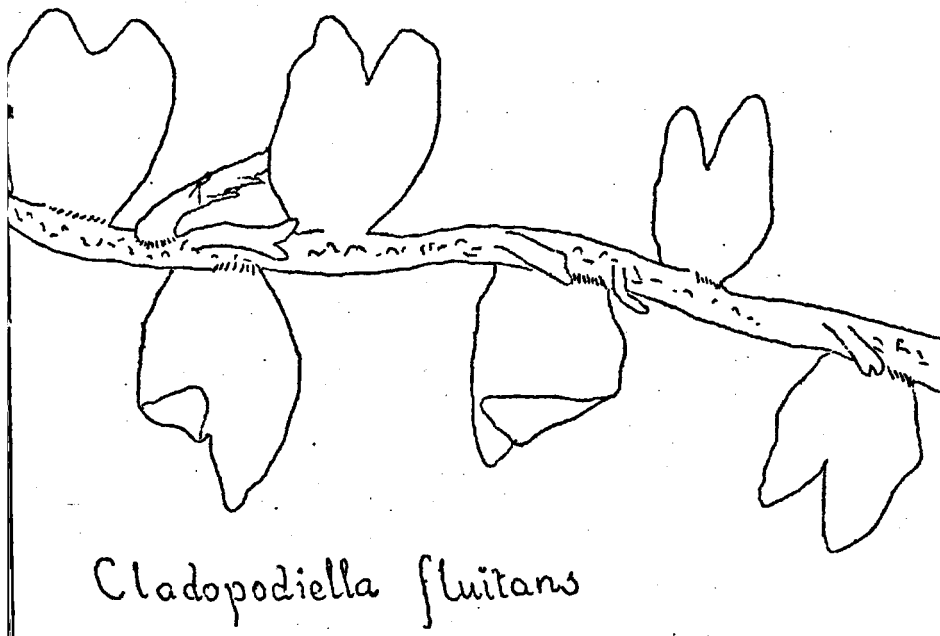
Prof. Dr. R. van der Wijk, van Houtenlaan 51, Groningen, 050-125354.

G. van Wirdum, Hoofdweg 422''''', Amsterdam-W.

Dr. B.O. van Zanten, Galenuslaan 4, Groningen, 050-251621;
lab.: 114752.

meij. Drs. G. Zijlstra, Inst. voor Syst. Plantkunde, Transitorium II,
De Uithof, Utrecht.

De secretaris verzoekt dringend geconstateerde onjuistheden in deze lijst, ontbrekende telefoonnummers etc., alsmede adreswijzigingen aan hem te willen doorgeven.

Cladopodiella fluitans